

Neuvoja ja kysymyksiä

**Ystävien Uskonnollinen Seura Kveekarit ry
Vännernas Religiösa Samfund Kväkarna rf**

Suomentanut Kimmo Helomaa

Alkuteos

Advices and Queries

Sisältyy teokseen

Quaker faith and practice. The book of Christian discipline of the Yearly Meeting of the Religious Society of Friends (Quakers) in Britain. 1994.

Tampere 2004

Esipuhe

On varmaankin tarpeellista aluksi lausua muutama sananen kveekareista. Keitä nämä oikein ovat? Kveekariliike (tunnetaan myös nimellä Ystävien uskonnollinen seura) sai alkunsa Englannissa 1650-luvulla George Fox -nimisen miehen toimesta. Hän hyökkäsi puheissaan tuon ajan ritualistista, tunneköyhää uskonnollisuutta vastaan. Tärkeäksi periaatteeksi alusta pitäen tuli ajatus, että Jumala puhuu kaikille ihmisille heidän tilanteeseensa sopivalla tavalla. Oli siis annettava pääpaino sisäiselle, henkilökohtaiselle Jumala-kokemukselle, ei muotoon sidotuille tavoille käsittää Jumala.

Muodoista vapaa uskonnollisuus tarkoitti myös sitä, että kveekariliike hylkäsi kaikki ulkoiset uskonmerkit: ei uskontunnustusta, ei papistoa, ei sakramentteja. Teologia – tai paremminkin dogmatiikka – hylättiin. Turhan spekuloinnin tilalle saatiin sisäinen varmuus. Tavoitteena oli paluu alkukirkon yhteisöllisyyteen. On kuitenkin tähdennettävä, ettei ulkoisten muotojen hylkääminen tarkoittanut siihen liittyvien asioiden hylkäämistä: monessa kohdin asia oli päinvastoin. Pappissäädyn tilalle tuli kaikkien pappeus, muutama kirkollisen sakramentin tilalle tuli koko elämän

sakramentaalisuus, sanallisen uskontunnustuksen tilalle tuli omakohtainen uskonkokemus. Jumalanpalvelus tehtiin mahdollisimman yksinkertaiseksi: alusta alkaen kveekarit ovat kokoontuneet yksityiskodeissa tai kokoushuoneissa hiljaiseen jumalanpalvelukseen. Jumalanpalvelus saattoi kestää aluksi useita tunteja, nykyään hartauden kesto on noin yksi tunti. Tänä aikana kveekarit istuvat hiljaa Jumalan edessä, vain ajoittain hiljaisuuden saattaa murtaa puheenvuoro, kun joku osanottajista tuntee Hengen johdattamana tarvetta puhua muille.

Hiljaisen jumalanpalveluksen lisäksi kveekareilla on muutama muu erikoistuntomerkki. Seura painottaa ihmisten välistä ehdotonta tasa-arvoa, totuudessa pysymistä sekä yksinkertaista elämäntapaa ja puhetta. Yksi näkyvimpiä foorumeja, joissa kveekarit ovat olleet mukana, on rauhantyö, joka toi kveekariliikkeelle 1947 Nobelin rauhanpalkinnon.

Tämä suomenkielinen Neuvoja ja kysymyksiä -kirjanen on käännetty englannista suomenkielelle, jotta niin suomalaiset kveekarit kuin muutkin asiasta kiinnostuneet voivat hakea kveekariliikkeen peruseriaatteista innoitusta jokapäiväiseen elämään. Jo pelkkä nimi 'Neuvoja ja kysymyksiä' kertoo, ettei kyseessä ole sarja käskyjä, joita on toteutettava kirjaimellisesti joka hetki. Pikemminkin on kysymys halusta opastaa lukijoita perimmäisten kysymysten ääreen ja tarjota mahdollisuus tutkia omaa sisintään.

Suomentaja on joutunut kääntämään tiettyjä englantilaiseen kveekarikieleen kuuluvia termejä koh-

tuullisen vapaasti, jotta ajatus ei jäisi vasta seuraan tutustuvalla hämäräksi. Kuitenkin perusperiaatteena on ollut suomentaa teos niin uskollisena alkuperäistekstille kuin mahdollista. Suomentaja haluaa kiittää mukana olleita Ystäviä työn aikana annetusta avusta. Täytyy kuitenkin huomauttaa, että kaikki mahdolliset virheet ja puutteellisuudet ovat vain ja ainoastaan allekirjoittaneen vastuulla.

Oulussa 2.9.2003

Kimmo Helomaa

NEUVOJA JA KYSYMYKSIÄ

Johdanto

Ystävinä me sitoudumme sellaiseen jumalanpalvelukseen, mikä sallii Jumalan opettaa ja muuttaa meitä. Olemme yhdessä havainneet, että Henki, oikein seurattuna, johtaa meidät totuuteen, ykseyteen ja rakkauteen: kaikki todistuksemme kumpuavat tästä johdatuksesta.

Vaikka Neuvojen ja kysymysten yhteinen käyttö on nykyään vähemmän säädeltyä kuin ennen, niiden tulisi jatkuvasti olla haasteena ja inspiraationa Ystäville niin heidän henkilökohtaisessa elämässään kuin heidän elämässään uskonnollisena yhteisönä, joka tuntee Kristuksen universaalin hengen johdatuksen. Tästä johdatuksesta todistavat Jeesus Nasaretilaisen elämä ja opetukset.

Neuvot ja kysymykset eivät velvoita jokaista yksittäistä Ystävää lisäämään aktiivisuuttaan, vaan ne muistuttavat Seuran käsityksistä. Yhteisön sisällä on monenlaisia lahjoja. Siksi meitä kaikkia pyydetään miettimään, missä määrin neuvot ja kysymykset vaikuttavat meihin henkilökohtaisesti ja missä meidän oma palvelusarkamme sijaitsee.

Ihmisten kokemuksissa, uskossa ja kielessä on olemassa eroja. Ystävät ovat sitä mieltä, että uskon ilmaisujen täytyy olla suhteessa henkilökohtaiseen kokemukseen. Jotkut kokevat perinteisen kristillisen kielen erittäin merkitykselliseksi, jotkut taasen eivät. Ymmärryksemme omasta uskonnollisesta perinteestä voi joskus vahvistua muiden uskontojen käsitysten kautta. Uskomme syvemmät tosiasiat ovat tarkan suullisen muotoilun ulottumattomissa ja jumalanpalveluksemme, joka perustuu hiljaiseen odotukseen, todistaa tästä.

Monimuotoisuutemme kehottaa meitä sekä puhumaan siitä minkä tiedämme olevan totta omassa elämässämme että oppimaan muiden elämäkokemuksista. Ystäviä kehoitetaan kuuntelemaan toisiaan nöyryydessä ja ymmärryksessä luottaen Henkeen, joka ylittää oman inhimillisen voimamme ja tajuntamme. Niinpä juuri Ystävien lohduksi ja vaivaksi nämä neuvot ja kysymykset tuodaan, toivossa että me kaikki kasvamme uskossa ja löydämme syvemmän ilon Jumalan palveluksessa.

Rakkaat Ystävät, seuraavia asioita emme aseta eteenne sääntöinä tai muotoina, joita seurata, vaan sitä varten, että kaikkia – siinä valossa, mikä on puhdas ja pyhä – johdatettaisiin; ja että he niin tuossa valossa kulkisivat ja pysyisivät, että he voisivat tulla täytetyiksi Hengestä, eikä kirjaimesta, sillä kirjain tuo kuoleman,

mutta Henki antaa elämän.

Jälkikirjoitus “the brethren in the north” -epistolaan. Annettu julki vanhimpien kokouksen nimissä Balbyssa, Englannissa 1656.

NEUVOJA JA KYSYMYKSIÄ

1. Ottakaa vaari, rakkaat Ystävät, rakkauden ja totuuden kehotuksista sydämässänne. Luottakaa siihen, että ne ovat Jumalan johdatusta; Hänen, jonka Valo osoittaa meille pimeytemme ja tuo meidät uuteen elämään.

2. Tuo koko elämäsi Kristuksen hengen rauhaan. Oletko avoin Jumalan rakkauden parantavalle voimalle? Vaali hellästi sitä, mikä sinussa on Jumalasta, jotta tuo rakkaus voisi kasvaa sinussa ja johtaa sinua. Anna hartauselämäsi ja päivittäisen elämäsi rikastuttaa toisiaan. Pidä arvossa kokemuksiasi Jumalasta, miten ne luoksesi tulevatkaan. Muista, että kristinusko ei ole mielikuva vaan tie.

3. Pyritkö varaamaan aikaa hiljaisuudelle, jotta avautuminen Pyhälle Hengelle tulisi mahdolliseksi? Jokaisen meistä on löydettävä keino kokea hiljaisuus, sillä se auttaa meitä syventämään tietoisuuttamme

jumalallisesta ja löytämään kestävyys­temme sisäinen lähde. Etsi sisäistä hiljaisuutta, jopa arkisten toimien keskellä. Rohkaisetko itseäsi ja toisia luottamaan Jumalan johdattukseen jokapäiväisessä elämässä? Pidä itsesi ja muut Valossa tiedostaen, että Jumala vaalii jokaista ihmistä.

4. Ystävien uskonnollisella seuralla on juurensa kristinuskossa, ja se on aina löytänyt innoitusta Jeesuksen elämästä ja opetuksista. Kuinka sinä tulkitset uskoasi tämän perinnön valossa? Kuinka Jeesus puhuu sinulle tänään? Seuraatko Jeesuksen esimerkkiä toiminnallisesta rakkaudesta? Opitko Hänen elämänsä kautta, että kuuliaisuus Jumalalle saattaa vaatia hintansa? Kuinka Hänen suhteensa Jumalaan haastaa ja innostaa sinua?

5. Anna itsellesi aikaa oppia, kuinka muut ihmiset ovat kokeneet Valon. Pidä tärkeänä Raamattua, kuten myös niin Ystävien kuin muiden kirjoituksia, jotka paljastavat Jumalan teitä. Kun opit muilta, voitko puolestasi vapaasti jakaa eteenpäin sen minkä olet saanut? Samalla kun kunnioitat muiden kokemuksia ja mielipiteitä, älä pelkää tuoda julki, mitä olet löytänyt ja mitä itse pidät tärkeänä. Muista, että epäily ja kysely voivat myös johtaa henkiseen kasvuun ja suurempaan tietoisuuteen sisällämme asuvasta Valosta.

6. Työskenteletkö mielihyvin muiden uskonnollisten ryhmien kanssa tavoitellessasi yhteisiä päämääriä?

Samalla kun olet uskollinen kveekarikäsitteille, yritä eläytyä muiden uskontokuntien elämäntapaan ja todistuksiin luoden näin yhdessä ystävyysseiteitä.

7. Tiedosta Jumalan henki, joka työskentelee jokapäiväisen elämäsi tavanomaisten askareiden ja kokemusten keskellä. Henkinen oppiminen jatkuu halki elämän ja usein odottamattomin tavoin. Innoitusta voi löytää kaikkialta ympäriltämme: luonnosta, tieteestä, taiteesta, työstämme ja ystävyysuhteistamme, suruistamme niin kuin iloistamme. Oletko avoin uudelle valolle, mistä tahansa lähteestä se tulee? Annatko uusille ajatuksille niille kuuluvan huomion?

8. Hartaus on meidän vastauksemme siihen tietoon, että Jumala on ja toimii kaikkialla. Voimme toki hiljentyä hartauteen yksin, mutta kun liitymme muiden kanssa odottavaan hiljaisuuteen, meillä on mahdollisuus tuntea syvemmin Jumalan läsnäolo. Me etsiydymme yhteiseen hiljaisuuteen kokouksissamme, niin että kaikki voivat tuntea Jumalan rakkauden, joka vetää meitä lähemmäksi toisiamme ja johtaa meitä.

9. Hiljaisessa hartaudessa me astumme Jumalan yhteyteen syvän kunnioituksen vallitessa ja vastaamme Pyhän Hengen kehotuksiin. Herkistä sydämesi ja mielesi jo ennen hartauskokoukseen saapumista. Jätä itsesi ja kaikki ulkoiset huolesi Jumalan johdatuksen varaan, jotta voit tuntea kuinka *'paha heikkenee*

sinussa ja hyvä kasvaa’.

10. Saavu säännöllisesti hartauskokouksiin vaikka olisit vihainen, masentunut, väsynyt tai henkisesti kylmä. Pyydä hiljaisuudessa muiden hartauteen osallistuvien rukouksentäyteinen tuki. Vastaanota tuo tuki myös hiljaisuudessa. Pyri löytämään sellainen henkinen eheyden tila, joka pitää sisällään niin kärsimyksen kuin kiitollisuuden ja ilon. Rukous, joka pulppuaa sydämen syvyyksistä, voi parantaa ja korjata hajaannuksen paremmin kuin mikään muu. Anna hartauskokouksen ravita koko elämäsi.

11. Ole rehellinen itsellesi. Mitä epämiellyttäviä totuuksia mahdollisesti väistät? Kun tunnistat puutteesi, älä anna sen lannistaa itseäsi. Hartaudessa voimme yhdessä löytää varmuuden Jumalan rakkaudesta ja voiman jatkaa eteenpäin uudistuneen rohkeuden turvin.

12. Jos häiritsevät ja itsepäiset ajatukset valtaavat kokouksessa mielesi, tiedosta hiljaa, miten Jumala on läsnä keskellämme ja ympäröivässä maailmassa. Ota vastaan muiden ääneen lausutut puheenvuorot herkällä ja luovalla mielellä. Tavoittele kuulemasi tarkoitusta syvältä itsestäsi ja ymmärrä, että vaikka se ei olisikaan Jumalan sanoma sinulle, se voi olla sitä muille. Muista, että meillä kaikilla on yhteinen vastuu hartauksilaisuudesta, olkoon osuutemme hiljainen tai ääneen lausuttu.

13. Älä otaksu, että puhuttu julistus ei koskaan osu kohdallesi. Jos puheenvuorosi – olipa se kuinka lyhyt tahansa – on uskollinen ja rehellinen, saattaa se avata oven muille täydempään julistukseen. Kun tunnet kutsumuksen puhua, odota kärsivällisesti tietääksesi, että johdatus ja aika on oikea, mutta älä anna tunteen omasta arvottomuudesta estää sinua. Rukoile, että julistuksesi nousisi syvästä kokemuksesta, ja usko, että sanat annetaan sinulle. Yritä puhua kuuluvalla ja selkeällä äänellä ja ota huomioon muiden tarpeet. Vältä puhumasta ennalta-arvattavasti tai liian usein. Älä myöskään tee lisäyksiä kokouksen loppupuolella puheeseen, jossa asia on jo aikoja sitten tuotu hyvin esille.

14. Pidetäänkö työkokouksemme hartauskokouksen kaltaisessa ilmapiirissä ja Jumalan johdatuksen alaisena? Muista, että me emme etsi enemmistöpäätöstä tai edes yhteisesti soviteltua lopputulosta. Kokemuksesta voimme sanoa, että kun odotamme kärsivällisesti jumalallista johdatusta, oikea tie avautuu eteemme ja meidät johdatetaan yksimielisyyteen.

15. Otatko osaa työkokouksiin niin usein kuin pystyt? Tunnetko tarpeeksi hallintoamme, jotta kykenet avustamaan yhteisöämme sen järjestyneiden muotojen kautta? Suhtaudutko vaikeisiin kysymyksiin niin tarkkaavaisin kuin anteliain ja rakastavin mielin?

Oletko valmis tuomaan muiden osanottajien rinnalle myös omat käsityksesi ja toiveesi, mutta myös jättämään ne sivuun, kun kokous etsii oikeaa tietä eteenpäin? Jos et voi osallistua kokoukseen, kannata sitä kuitenkin rukouksin – missä ikinä oletkin.

16. Otatko vuosikokouksessasi ja Ystävien maailmanlaajuisessa yhteisössä vastaan avoimesti siellä ilmenevät erilaiset kulttuurit, kielet ja uskon ilmaukset? Pyri lisäämään ymmärrystäsi ja ota vaikutteita tästä rikkaasta perinnöstä ja henkisten arvojen laajasta kirjosta. Muista omaasi ja muiden vuosikokouksia rukouksin.

17. Kunnioitatko sitä Jumalasta, mikä asustaa meissä jokaisessa – silloinkin kun se ilmaistaan tavanomaisesta poikkeavasti tai on vaikea havaita? Jokaisella meistä on erityinen kokemus Jumalasta ja jokaisen täytyy löytää tie, jolla pysyä uskollisena tuolle kokemukselle. Kun toisten sanat tuntuvat vierailta ja häiritseviltä, yritä tuntea mistä kokemuksista ne kumpuavat ja mikä on ruokkinut muiden elämää. Kuuntele kärsivällisesti ja etsi totuutta, mikä saattaa kätkeytyä toisten ihmisten mielipiteisiin. Vältä vahingollista arvostelua ja kiivasta kielenkäyttöä. Älä salli vakaumuksesi voiman pettää sinua lausumaan väitteitä tai syytöksiä, jotka ovat epäoikeudenmukaisia tai valheellisia. Pidä mielessä, että voit itse olla väärässä.

18. Kuinka voimme tehdä kokouksesta sellaisen yhteisön, jossa jokainen ihminen hyväksytään, jossa häntä tuetaan ja jonne vieraat ovat tervetulleita? Pyrkikää kohtaamaan toisenne niiden asioiden kautta, mitkä ovat ikuisia, kantakaa toistenne epäonnistumisien taakat ja rukoilkaa toistenne puolesta. Kun jaamme herkän myötätunnon vallitessa toistemme elämän ilot ja surut, valmiina auttamaan ja ottamaan apua vastaan, kokouksemme voi olla Jumalan rakkauden ja anteeksiannon kanava.

19. Iloitkaa lasten ja nuorten läsnäolosta kokouksissanne ja huomatkaa ne lahjat, jotka he tuovat mukanaan. Muistakaa, että kokous jakaa yhteisesti vastuun jokaisesta lapsesta, joka on sen huomassa. Etsikää heille kuten itsellennekin paras tapa kehittää Jumalan lahjoja saavuttaaksenne Jeesuksen meille lupaaman henkisesti rikkaan elämän. Kuinka jaat syvimmät tuntosi heidän kanssaan ja samalla jätät heille tilaa kehittyä kuten Jumalan Henki heitä johtaa? Pyydätkö heitä jakamaan tuntonsa sinun kanssasi? Oletko valmis sekä oppimaan heiltä että hyväksymään velvollisuutesi heitä kohtaan?

20. Huolehditko, että vietät tarpeeksi aikaa kokouksessa muiden seurassa, niin tulokkaiden kuin pitkäaikaisten jäsenten, jotta toiset oppisivat tuntemaan käsityksiäsi hartaudesta, palvelusta ja sitoutumisesta Seuran todistukseen? Annatko oikean

osuuden rahoistasi tukeaksesi kveekarien työtä?

21. Huolehditko ystävyysuhteistasi niin, että ymmärrys ja molemminpuolinen kunnioitus syvenevät niissä? Läheisissä suhteissa on aina riski kokea tuskaa yhtä hyvin kuin riemua. Kun koemme suurta iloa tai suurta murhetta, saatamme avautua enemmän Hengen vaikutukselle.

22. Pidä arvossa sitä, että elämämme ja keskinäiset suhteemme ovat erilaisia. Yritä olla tekemättä ennakkoluuloisia tuomioita toisten elämänmatkasta. Edistätkö yhteisen ymmärtämisen ja anteeksiannon henkeä, jota meiltä kristityiltä vaaditaan? Muista, että jokainen meistä on ainutkertainen, arvokas Jumalan lapsi.

23. Avioliitto on aina nähty Ystävien piirissä uskonnollisena sitoumuksena, ei vain siviilisopimuksena. Molempien osapuolien tulisi Jumalan avulla pyrkiä hoitamaan toistaan koko elämän ajan. Muista, että onnellisuus riippuu molempien ihmisten ymmärtävästä ja uskollisesta rakkaudesta. Vaikeuksia kohdatessa muistuta itseäsi rukouksen, sinnikkyuden ja huumorintajun merkityksestä.

24. Lapset ja nuoret tarvitsevat rakkautta ja tasapainoa. Teemmekö kaikkemme tukeaksemme ja antaaksemme voimia vanhemmille ja muille, joiden

vastuulla on antaa tuota huolenpitoa?

25. Pitkäaikainen suhde tuo jännitteitä yhtä lailla kuin täyttymystä. Jos suhteesi parisi kanssa on paineen alla, voit löytää apua ymmärtämällä parisi näkökantoja ja tutkailemalla omia tunteitasi, jotka voivat olla voimakkaita ja tuhoavia. Ota huomioon lasten toiveet ja tunteet, ja muista heidän jatkuva rakkauden ja turvallisuuden tarpeensa. Etsi Jumalan johdatusta. Jos joudut kokemaan asumuseron tai avioeron tuskan, yritä pitää yllä myötätuntoista yhteyttä, jotta käytännön järjestelyt voidaan tehdä mahdollisimman vähäisen katkeruuden vallitessa.

26. Tunnistatko perheesi ja ruokakuntasi jokaisen jäsenen tarpeet ja kyvyt unohtamatta omiasi? Yritä tehdä kodistasi paikka, jossa kaikki voivat tuntea rakastavaa ystävällisyyttä ja iloa ja jossa kaikki asukkaat ja vierailijat voivat kokea Jumalan läsnäolon rauhan ja virkistyksen.

27. Elä seikkailunhaluisesti. Kun valintoja tulee eteesi, valitsetko tien joka tarjoaa parhaimman mahdollisuuden käyttää kykyjäsi Jumalan ja yhteisön palvelemiseen? Anna elämäsi puhua puolestaan. Kun valintoja täytyy tehdä, oletko valmis liittymään toisten joukkoon etsiäksesi selvyyttä, pyytääksesi Jumalan johdatusta ja tarjotaksesi neuvoja muille?

28. Joka elämän hetki tarjoaa uusia mahdollisuuksia.

Vastaten jumalalliseen johdatukseen koeta huomata oikea aika ottaa vastaan haasteita tai luopua tehtävistä ilman aiheetonta ylpeyttä tai syyllisyyttä. Tee se, minkä rakkaus sinulta vaatii, mutta muista, ettei tämä välttämättä tarkoita suurta tehtäväkenttää tai kiireistä elämäntyyliä.

29. Ota vanheneminen vastaan rohkeudella ja toivolla. Järjestä hoitosi mikäli mahdollista hyvissä ajoin, jottei toisten osaksi koituisi kohtuutonta taakkaa. Vaikka vanhuus voi tuoda mukanaan lisääntyvää kyvyttömyyttä ja yksinäisyyttä, se voi myös lahjoittaa seesteisyyttä, viileyttä ja viisautta. Rukoile, että viimeisinä vuosinasi kykenisit löytämään uusia tapoja vastaanottaa ja heijastaa Jumalan rakkautta.

30. Kykenetkö tarkastelemaan mielessäsi omaa ja läheisimpien kuolemaa? Kuoleman tosiasiallinen tunnustaminen vapauttaa meidät elämään täydemmin. Kuolemantapauksen sattuessa anna itsellesi aikaa surra. Kun muut ovat murheen murtamia, anna rakkautesi lohduttaa heitä.

31. Meidät on kutsuttu elämään *'sen elämän ja voiman nojalla, mikä hävittää kaikkien sotien syyt'*. Pidätkö uskollisesti yllä todistustamme, että sodat ja niihin valmistautumiset ovat Kristuksen hengen vastaisia? Tutkiskele, mitkä asiat omassa elämässäsi voivat sisältää sodan siemeniä. Seiso lujana todistuksessamme; vaikka muut tekisivät tai

valmistautuisivat tekemään väkivallantekoja, muista silti että myös he ovat Jumalan lapsia.

32. Tuo Jumalan valon eteen itsessäsi asuvat tunteet, asenteet ja ennakkoluulot, jotka ovat perustana tuhoaville selkkauksille, ja ymmärrä tarvitsevasi anteeksiantoa ja armoa. Millä tavoin olet mukana yksilöiden, ryhmien ja kansakuntien sovintotyössä?

33. Oletko valpas panemaan merkille, miten niin lähellä kuin kaukana on syrjimistä edistäviä käytäntöjä? Ihmisiä syrjitään sillä perusteella, kuka hän on, mitä hän edustaa tai mihin hän uskoo. Anna voimallinen todistus kaikkien ihmisten ihmisarvosta, myös niiden jotka rikkovat yhteisön yleisiä tapoja tai lakeja vastaan. Pyri huomaamaan uusia kasvun paikkoja sosiaalisessa ja taloudellisessa elämässä. Koeta ymmärtää epäoikeudenmukaisuuden, sosiaalisen levottomuuden ja pelon perimmäiset syyt. Työskenteletkö oikeudenmukaisen ja myötätuntoisen yhteiskunnan puolesta, mikä tarjoaa jokaiselle mahdollisuuden kehittää kykyjään ja mikä edistää halua palvella muita?

34. Muista vastuusi kansalaisena niin paikallisella, valtakunnallisella kuin kansainvälisellä tasolla. Älä kavahda sitoutumisesi vaatimaa aikaa ja panosta.

35. Kunnioita valtiosi lakeja, mutta ole ennen muuta uskollinen Jumalan päämäärille. Jos tunnet tarvetta

rikkoa lakia vakaumuksesi vuoksi, tutki ensin omaatuntoasi huolella. Pyydä kokouksestasi rukouksentäyteistä tukea: siitä saat voimaa toimia, kun oikea tie on selkeytynyt.

36. Kannustatko niitä, jotka toimivat omantuntonsa ohjaamina, vaikka heidän tiensä olisi sinulle outo? Osaatko jättää sivuun omat toiveesi ja ennakkoluulosi etsiessäsi muiden kera, mikä heidän tapauksessaan on Jumalan tahto?

37. Oletko rehellinen ja totuudenmukainen kaikessa mitä sanot ja teet? Oletko läpikotaisin lahjomaton liikeasioissa ja toimiessasi henkilöiden ja järjestöjen kanssa? Käytätkö sinulle uskottuja rahoja ja tietoja harkitusti ja vastuullisesti?

38. Valan vannominen edellyttää tietynlaista kaksinaismoralismia, jota kveekari ei voi hyväksyä. Vannomiseen nimittäin sisältyy ajatus, että vasta tuolloin on puhuttava täysin totta: muulloin totuudessa pysyminen voi olla väljempää. Jos annat valan sijaan vakuutuksen, muista että sekin vaatii täyttä rehellisyyttä.

39. Jos sinua painostetaan tinkimään rehellisyydestäsi, oletko valmis vastustamaan tätä painetta? Velvollisuutemme Jumalaa ja lähimmäisiä kohtaan voi vaatia meitä valitsemaan epäsuositun puolen. Vaikka haluaisitkin miellyttää muita ja välttyä joutumasta

ilkeiden juorujen kohteeksi, älä anna pelkojesi estää sinua tekemästä oikeita päätöksiä.

40. Yhteiskunta tarjoaa erilaisia teitä onnellisuuteen. Pohdi, mitkä niistä todella antavat oikeaa tyydytystä ja mitkä ovat mahdollisesti turmelevia ja tuhoavia. Harkitse tarkkaan, mitä viihteen ja informaation muotoja valitset. Vastusta halua hankkia omaisuutta tai tuloja epäeettisten sijoitusten, keinottelun tai uhkapelien kautta.

41. Ottaen huomioon ne haitat, joita alkoholi, tupakka ja muut riippuvuutta aiheuttavat huumeaineet aiheuttavat, pohdi pitäisikö sinuun vähentää niiden käyttöä tai välttää kokonaan käyttämästä niitä. Muista, että vähäinenkin alkoholin tai huumeiden käyttö heikentää suorituskykyä ja saattaa sekä käyttäjän että muut vaaraan.

42. Pyri elämään yksinkertaisesti. Vapaaehtoisesti valittu yksinkertainen elämäntyyli on voimanlähde. Älä anna taivutella itseäsi ostamaan sellaista, mitä et tarvitse tai mihin sinulla ei ole varaa. Oletko selvillä, millaisia vaikutuksia elämäntyyllilläsi on maailmantalouteen ja ympäristöön?

43. Me emme omista maailmaa, eivätkä sen rikkaudet ole mielin määrin käytettävissämme. Osoita myötätuntoa kaikkia elämänmuotoja kohtaan ja pyri säilyttämään maailman kauneus ja sen

monimuotoisuus. Työskentele varmistaaksesi, että ihmisen voimistuvaa valtaa luontoa kohtaan käytettäisiin vastuullisesti – elämää kunnioittaen. Iloitse Jumalan jatkuvan luomistyön loistokkuudesta!

Olkaa malleja, olkaa esimerkkejä kaikissa maissa, paikoissa, saarissa, valtakunnissa, missä ikinä liikuttekin, jotta käytöksenne ja elämänne voisivat saarnata kaikenlaisten ihmisten parissa ja heille; tuolloin te vaellatte riemumielin maailman halki, vastaten siihen mikä jokaisessa ihmisessä on Jumalasta.

George Fox, 1656

ISBN 951-95036-6-9